Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 2. Dnia 23. Stycznia 1882. IX. rocznik.

Fundusz zaopatrzenia
funkcyonaryuszów Stowarzyszeń zarobkowych i gosp.

Może najdonioślejszą uchwałą ostatniego naszego wiecu stowarzyszeń będzie utworzenie funduszu zaopatrzenia funkcyonaryuszów stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Wszelkich instytucyi bowiem główna siła spoczywa w wierze w ich stałość i pewność. Ci zaś, którzy w instytucyach pracują, są ich ożywczemi sokami — oni wlewają w nie ducha wiary i trwałości, od ich poświęcenia i pracy zależy należyty ich rozwój — zawisł postęp i ugruntowanie w każdém społeczeństwie.

Najsłabszą jest stroną naszych stowarzyszeń, że mało ludzi oddaje się wyłącznéj na tém polu pracy z powołania i zamiłowania. Większość naszych funkcyonaryuszów są to ludzie dobréj woli, szlachetni obywatele, którzy niosą swą pracę i swoje nazwiska w bezinteresownéj ofierze dla dobra społeczeństwa — inna część, płatni funkcyonaryusze, w wielkiéj przewadze są to albo ludzie z rozpaczy i ostatecznéj potrzeby chwytający się tego chleba, albo traktujący rzecz, jako uboczne zajęcie dla ubocznego zarobku.

Szczupłe wynagrodzenie, jakie stowarzyszenia ofiarować mogą swoim funkcyonaryuszom, zjawisko to tłumaczy. W wyższym jednak jeszcze stopniu przyczyna tego leży w okoliczności, że stowarzyszenia, choćby najlepiéj opłacające swoich funkcyonaryuszów żadnego nie dają zabezpieczenia na starość lub na wypadek nieuleczalnéj choroby swoim funkcyonaryuszom, ani téż na wypadek ich śmierci pozostałéj ich rodzinie. W obec tego nie dziwota, że tylko niewielu uważać może pracę na polu stowarzyszeń, jako źródło stałego, pewnego dla siebie zarobku.

Lecz i to przyznać należy, że w piérwszych zawiązkach może sam założyciel nie przeczuwał takiego rozrostu i ugruntowania assocyacyi, jakie obecnie widzimy. Stąd dopiéro w długi czas po powstaniu stowarzyszeń zwrócono uwagę na potrzebę zapewnienia bytu robotników w stowarzyszeniach, dla robotników piérwotnie powstałych. Mieliśmy już sposobność zwrócić uwagę w „Związku“ na usiłowania, podejmowane w tym kierunku w Niemczech i Czechach. Lecz nigdzie dotąd problemu tego nie rozwiązano!

Jeżeli nam się uda za pomocą naszego funduszu zaopatrzenia téj gwałtownéj potrzebie zadość uczynić — będziemy piérwszym krajem w Europie, który się zdobył na rozwiązanie tego trudnego zadania.

Kilkakrotnie w roku zeszłym zajmywaliśmy się tą sprawą i mniemamy, że dostatecznie wykazaliśmy, iż tylko w téj formie, jaką obrało VII. Walne Zgromadzenie Związku, najłatwiéj i najprędzéj dojść możemy do funduszu, któryby choć w części zaopatrzył na starość lub wypadek nieudolności do pracy naszych urzędników, a na wypadek śmierci pozostałe ich rodziny.

Dziś wypada nam tylko wykazać niektóre ważniejsze dodatnie strony statutu, o którego zatwierdzenie już wniesiono podanie do władzy krajowéj.

Statut wszelkiego funduszu zaopatrzenia, czy emerytury powinien odpowiadać następującym warunkom:

po piérwsze powinien nakładać obowiązki i ciężary, ile możności, proporcyonalne do siły kontrybuentów;

po drugie rozkład tych ciężarów na chlebodawców i pracowników powinien być sprawiedliwy;

po trzecie warunki korzystania z praw powinny być jak najłagodniejsze;

po czwarte koszta tworzenia funduszu powinny być jak najmniejsze — tak, że nie tylko fundusz, ale i kontrybuenci jak najmniéj tracić powinni;

po piąte zarząd funduszem powinien być tego rodzaju, aby bezpieczeństwo funduszu pod każdym względem należycie obwarować;

po szóste zaopatrzenie powinno być ile możności takie, aby odpowiadało celowi funduszu, tj. aby dawało zupełne zabezpieczenie bytu uczestników, na wy-

padek, gdy wedle prawdopodobieństwa uczestnik już niezdolnym się stanie własną pracą i siłą byt swój zabezpieczyć.

O ile statut naszego funduszu tym warunkom odpowiada, zechce każdy interesowany sam się przekonać — my dostarczamy do tego studyum potrzebnych wskazówek:

Co do piérwszego punktu. Według naszych wykazów wynosi przeciętna płaca funkcyonaryszów około 1000 zł. w. a. rocznie, licząc na tantiemę lub remuneracyą 150 zł., wypada roczna od tego opłata na 55 zł. w. a. Nadzwyczajne opłaty (awanse itd.) połączone są z nadzwyczajnymi dochodami. Sądzimy, że oszczędzenie na starość i złe przygody téj skromnéj kwoty wcale nikogo nie przeciąży.

Co do drugiego punktu. Jest już kwestya w socyologii rozstrzygniętą, że tworzenie zaopatrzenia należy do obowiązków tak chlebodawcy jak i pracowników w równéj mierze. Téj zasady trzymają się za granicą właściciele zakładów fabrycznych i większych warstatów. Z téj też wychodząc zasady nakłada statut nasz równe obowiązki i ciężary tak na funkcyonaryuszów, jak i na stowarzyszenia same. Rzecz prosta, gdyż każdemu stowarzyszeniu zależéć na tém powinno, aby pozyskać dobrych pracowników i przez zabezpieczenie ich bytu przywiązać ich do stowarzyszenia.

Chcąc ocenić korzyści funduszu co do trzeciego punktu przypominamy na tém miejscu warunki przepisów emerytalnych urzędników państwowych w porównaniu z naszymi. Urzędnik państwowy i jego rodzina ma prawo do emerytury dopiéro po 10 latach służby — u nas wdowa i siéroty każdéj chwili — funkcyonaryusz po 5 latach. Urzędnik państwowy i jego rodzina traci prawo do emerytury na zawsze — wychodząc ze stosunku służbowego, bez wykazania nieudolności do służby. W razie poboru emerytury traci ją przez przyjęcie stałéj publicznéj posady. — U nas po 5 latach można wycofać wkładki z przyrostem od stowarzyszeń i z dywidendą bez wszelkiego zastrzeżenia przy opuszczeniu służby, pomimo zdolności do zarobkowania lub przyjęcia innéj, choćby korzystniejszéj posady. Urzędnik państwowy i jego rodzina traci wszelkie prawa do emerytury w razie usunięcia z posady w drodze dyscyplinarnéj, lub karnéj — u nas ratuje w takim wypadku rodzina, najczęściéj nieszczęśliwa, a niewinna, przynajmniéj wkładki, przez głowę rodziny uskutecznione. Dalsza rodzina urzędnika państwowego nie ma nigdy prawa do emerytury — u nas wedle przyjętéj zmiany §. 7. może zajść wypadek, że z funduszu tego korzystać mogą i dalsi krewni urzędnika t. j. uczestnika funduszu. Zaiste! każdy przyzna, że trudno o liberalniejsze w tym względzie postanowienia!

Przechodząc do czwartego punktu zaznaczyć przedewszystkiem musimy, że nawet przy największym rozroście instytucyi naszéj, koszta administracyjne będą jak najmniejsze, gdyż uczestnicy sami funduszem zarządzać będą. Wszelkie zaś wpływy w wkładkach uczestników, stowarzyszeń i wszelkich innych dochodach będą szły w całości na korzyść funkcyonaryuszów stowarzyszeń. Każda, choćby najtańsza i najlepiéj kierowana asekuracya znacznie ma większe koszta — i zawsze znaczną część dochodu jako zysk dla siebie obracać musi. W najrzetelniéj zaś urządzonych funduszach emerytalnych zbyt wielka część dochodu z wkładek lub opłat uczestników, idzie do wspólnego funduszu, który ostatecznie zwyżką dochodów żadnéj uczestnikom nie przynosi bezpośredniéj korzyści, gdyż z góry oznaczone płace emerytalne, choćby przy najlepszym stanie funduszu podwyższone być nie mogą.

Pod piątym względem daje nam fundusz zupełną gwarancyą, że nic z niego zaginąć nie zdoła, ani na inne cele obróconém nie będzie. Państwowy fundusz emerytalny znikł na rzecz Państwa — i nie istnieje wcale. Nasz tą drogą nie pójdzie — a mamy pewność, że i przeciw złéj woli i malwersacyom zdoła go zarząd zupełnie zabezpieczyć.

Kończąc na szóstym punkcie podajemy w poniższéj tabelce szanse, jakie nam instytucya nasza otwiéra. W obliczeniu naszém trzymaliśmy się tylko zwyczajnych dochodów, nie licząc wcale na nadzwyczajne (§§. 5. lit. d., 7. al. 2., 9. al. 1. itd. statutu) wpływy.

Do zestawienia naszego bierzemy płacę 1000 zł. tantiemę 150 zł. i porównujemy z emeryturą rządową

	Kapitał płynny	Od tego 5% dochód	Emerytura rządowa urzędnika	Emerytura rządowa wdowy
po 5 latach	— 650 zł.	— 32 zł. 50 ct.	—	—
„ 10 „	—1600 „	— 80 „ —	„ 250 zł.	333 zł. 33 ct.
„ 15 „	—2700 „	—165 „ —	„ 375 „	
„ 20 „	—4000 „	—200 „ —	„ 500 „	
„ 25 „	—5700 „	—285 „ —	„ 625 „	
„ 30 „	—8000 „	—400 „ —	„ 750 „	

Z porównania tego widzimy, że dochód z naszego zaopatrzenia z każdém pięcioleciem zbliża się do emerytury rządowéj, że wdowy już po 30 latach mają mieć u nas wyższą rentę, niż z emerytury rządowéj — i że z każdém pięcioleciem dalszéj służby wdowa po urzędniku państwowym ma coraz mniejszą emeryturę, niż emeryt — u nas zaś wdowa, wchodząc w prawa męża, ma zawsze równe z nim zaopatrzenie.

Nadto od kapitaliku, z funduszu zaopatrzenia płynnego, może mieć uczestnik wyższy niż 5%wy dochód, a zatém i rentę emerytalną sam sobie podwyższyć może — a dodawszy korzyści pod ustępem trzecim wykazane, wypada nam tylko jeszcze podnieść moralną

wyższość naszego funduszu, że ze śmiercią zaopatrzonego nie kończy się dalszy dochód spadkobierców, gdyż pozostałe w ten sposób kapitaliki nie przepadną ekonomicznie dla kraju, i owszem dadzą podstawę z każdym rokiem do coraz nowych majątków. Już po trzydziestu latach istnienia naszego funduszu z każdym rokiem przybywać będą dla kraju kilka lub kilkunastutysięczne majątki, zapewniające coraz liczniejszym rodzinom byt niezawisły.

Czy więc potrzebujemy jeszcze zachęcać stowarzyszenia do szybkiego a licznego przystępywania?! Nie wątpimy, że o przyjęcie do funduszu każdy ubiegać się będzie. A gdy dla solidarności tylko związkowe stowarzyszenia do funduszu tego należeć będą mogły, więc i Związek nasz przez to wzmocnimy, a fundusz ten dla niejednego stowarzyszenia będzie zachętą do przystąpienia także i do Związku stowarzyszeń

Statut przez Władzę zatwierdzony w tych dniach już nam będzie doręczony. Niebawem Zarząd funduszu rozeszle zaproszenia do przystąpienia. Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie potrąca już prowizorycznie od 1. stycznia b. r. wkładki na rzeczony fundusz.

Gdyby które ze stowarzyszeń pragnęło do statutu jakąś zmianę wprowadzić — to łatwo nastąpić to będzie mogło na przyszłém walném Zgromadzeniu. Obawy zaś nie ma, aby ta zwłoka szkodę funduszowi przynieść mogła, gdyż i tak piérwsza wypłata udziału nastąpi dopiéro po pięciu latach.

Instrukcya
dla lustratorów okręgowych.

§. 1. W wykonaniu §. 16. lit. c. statutu Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych podzieli Wydział Związku kraj na okręgi lustracyjne i ustanowi dla każdego okręgu lustratora. Wydziałowi Związku przysługuje prawo każdéj chwili ilość okręgów zmienić, lub poszczególne stowarzyszenia według uznania do okręgów przydzielać.

§. 2. Lustratorowie okręgowi są wybiéralni na lat 3. Wybory odbywają się na wezwanie Wydziału Związku przez nadsélanie pisemnych wotów. Zatwierdzenie wyboru należy nieodwołalnie do Wydziału Związku.

§. 3. Obowiązki lustratorów są następujące:

a) zlustrować przynajmniéj raz w rok każde stowarzyszenie związkowe swego okręgu w czasie dla lustratora najdogodniejszym i zdać z każdorazowéj lustracyi szczegółowe, pisemne sprawozdanie Patronowi Związku, według wzoru, przez Wydział Związku ułożonego;

b) na polecenie Patrona, lub wezwanie odnośnego towarzystwa przedsięwziąć lustracyą nadzwyczajną;

c) udzielać Patronowi na żądanie jego wszelkich wyjaśnień i dostarczać potrzebnych wiadomości i dat statystycznych w sprawach stowarzyszeń swego okręgu;

d) udzielać na żądanie rad i wskazówek stowarzyszeniom związkowym dotyczącego okręgu;

e) uczestniczyć w walnych zgromadzeniach Związku, a w razie przeszkody za wczasu o tém Patrona uwiadomić.

§. 4. Prawa lustratorów są następujące:

a) lustratorowie mają prawo żądać od interesowanych stowarzyszeń wynagrodzenia za swoje czynności w dyetach po 5 zł. dziennie i zwrotu wszelkich wydatków gotówką za złożeniem rachunku. Likwidacyą i ściąganiem tych należytości zajmie się Patron;

b) lustratorowie powinni być przez Patrona zawiadamiani o wszelkich jego czynnościach, jakie w sprawie stowarzyszeń w odnośnym przedsięweźmie okręgu, czy to zakładając nowe stowarzyszenia, czy téż zarządzając lustracye bezpośrednie po myśli §. 16. statutu Związku.

§. 5. Obowiązkiem stowarzyszeń jest poddać się lustracyom zwyczajnym i nadzwyczajnym lustratorów i dać im możność szczegółowego wglądnięcia w księgi, rachunki, akta, korespondencye, kasę i majątek stowarzyszenia.

§. 6. Natomiast ma każde stowarzyszenie związkowe prawo wezwać Patrona, aby sam przyszedł stowarzyszeniu w pomoc, gdyby lustrator nienależycie, lub wcale nie spełniał swoich obowiązków.

§. 7. Nad wykonaniem niniejszéj instrukcyi czuwa Patron Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wzór protokołu lustracyjnego *).

Dnia .... odbyłem lustracyą związkowego towarzystwa pod firmą..
Przy lustracyi byli obecni ze strony Dyrekcyi dotyczącego Towarzystwa pp. ....
ze strony komisyi kontrolującéj (Rady zawiadowczéj) pp.
....
księga główna (likwidacyjna) wykazywała w dniu lustracyi następujący stan majątkowy (bilans surowy):

Stan bierny: Udziały ....
Fundusz rezerwowy ....
Wkładki oszczędności ....
Długi towarzystwa ....
Odsetki ....
.
.
.

Razem ....

*) Wzór ten, uchwalony przez Wydział Związku, tém chętniéj podajemy, o ile służyć może z bardzo małemi zmianami także dla komisyi kontrolujących — szczególnie do sprawozdań dla Rady zawiadowczéj, zwłaszcza po rewizyi bilansu.

*

Stan czynny: Pożyczki .....

Koszta administracyi .....

.
.
.
.
.

Kasa .....

Razem .....

Udziały w sumie ..... zł. ..... ct. w. a. pochodzą od ..... członków, których liczba od ostatniego zamknięcia rachunkowego (18.....) wzrosła (zmniejszyła się) o ..... Wpłaty na udziały przez członków są (należyte, lub t. p.) Najwyższe udziały po ..... zł. posiada członków ....., a dywidendę płaciło Towarzystwo w ostatnich trzech latach po ..... %, ... % i ..... %. Nasuwa mi się uwaga, że .....

.....

.....

Fundusz rezerwowy powstaje z .....

.....

wynosi obecnie ..... % udziałów i ulokowany jest w następujący sposób: .....

.....

Wkładki oszczędności w sumie ..... zł. ..... ct. pochodzą od ..... stron w granicach od ..... zł. do ..... zł. Najwyższych wkładek w kwotach powyżéj ..... zł. było od ..... stron. Między właścicielami książeczek oszczędności znalazłem ..... numerów od instytucyi publicznych, a mianowicie: .....

.....

Towarzystwo oprocentowuje wkładki oszczędności po ..... % rocznie .....

a nadto praktykuje następujące przy wypłacie zastrzeżenia:

.....

Sposób obliczania odsetek znalazłem .....

.....

Ewidencya wydawanych przez Dyrekcyą książeczek oszczędności prowadzi się w sposób następujący: .....

.....

Wycofane książeczki oszczędności unieważnia się i przechowuje w sposób następujący: .....

.....

.....

Nadto do téj pozycyi zauważyć muszę .....

.....

.....

Długi Towarzystwa w sumie ..... zł. ..... ct. pochodziły od:

a) ..... (na weksle ..... %) ..... zł. ..... ct.

b) ..... (na skrypt ..... %) ..... zł. ..... ct.

c) ..... (rach. bież. ..... %) ..... zł. ..... ct.

.
.
.
.

Razem jak wyżéj ..... zł, ... ct.

Towarzystwo wywiązuje się ze swoich zobowiązań .....

.....

Kontrola reeskotowanych weksli jest następująca: .....

.....

.....

Sądzę, że .....

.....

.....

Saldo odsetek wynosiło ..... zł. ..... ct. czyli w przychodzie ..... zł. ..... ct. w rozchodzie ..... zł. ..... ct. Towarzystwo pobiéra od pożyczek, udzielanych członkom, ... % .....

.....

a nadto w razie zwłoki prowizyą po ..... % łącznie ..... %.

Odsetki obliczają się stronom od pozycyi terminowych ..... dokładnie według dni (tygodni, miesięcy) od pożyczek ratalnych w ten sposób, że .....

.....

Prowizya zwłoki oblicza się .....

.....

.....

Według ostatniego bilansu wynosiła prowizya zwłoki (odsetki należne, zaległe) w stanie czynnym ..... zł. ..... ct., czyli ..... % kapitału wypożyczonego.

Skutkiem tego podnieść mi wypada, że .....

.....

.....

Pożyczki w sumie ..... zł ..... ct. składają się z ..... pozycyi.

Pożyczki udziela Towarzystwo w kwotach od ..... zł. do ..... zł. na następujące obligi dłużne

.....

i na spłaty .....

.....

.....

Pod względem formalnym znalazłem weksle .....

skrypty dłużne .....

.....

akty notaryalne .....

.....

zastawy .....

.....

Sposób przechowywania i kontrola nad tymi walorami jest następująca: .....

Towarzystwo udziela pożyczek na posiedzeniach Dyrekcyi na podstawie podań pisemnych. Uchwały uwidocznia się

Ingerencya Rady Zawiadowczéj (Nadzorczéj) przy udzieleniu pożyczek jest następująca:

Zauważyłem, że

Spłaty pożyczek odbywają się ... prawidłowo ...

Według ostatniego bilansu wynosiły zaległości ... zł. ... ct. na stan pożyczek ... zł. ... ct. czyli ... % Zaskarżonych pozycyi jest ... ze sumą ... zł. ... ct., z czego

Syndykiem Towarzystwa jest p. ... Stosunek Towarzystwa do Syndyka jest następujący:

Ewidencyą spraw procesowych utrzymuje ... w ten sposób, że

W ogóle co do pożyczek według szczegółowych informacyi, które zaciągnąłem, zaznaczyć muszę

Koszta administracyi wynoszą: ... zł. ... ct. Czynsz ... zł. ... ct. rocznie; płace ... dyrektorów ... zł. ... ct. rocznie; płace ... urzędników ... zł. ... ct. rocznie ... służby ... zł. ... ct. rocznie; podatki ... zł ... ct.; reszta wydatków w sumie ... zł. ... ct.

Co do wydatków administracyjnych nasuwa się uwaga

Kasę, która według bilansu surowego i księgi kasowéj wykazywała ... zł. ... ct. w. a. zliczyłem szczegółowo i znalazłem

Co do innych pozycyi bilansowych i kasowych znalazłem, że

Biuro Towarzystwa znajduje się w domu ... zajmuje ubikacyi

Kancelarya Towarzystwa prowadzona jest ... protokół podawczy ... protokoły Rady zawiadowczéj ... protokoły z posiedzeń dyrekcyi

registratura i akta

korespondencya

Szczegółowe spostrzeżenie

Poufne dla Patrona.

Towarzystwo używa w ogóle opinii

Do Dyrekcyi należą pp.

z tych

Do komisyi kontrolującéj należą pp.

Prezesem Towarzystwa jest

Uwagi

w ..., dnia ... 18...

likwidator okręgu

Ruch stowarzyszeń.

Wydział Związku odbył posiedzenie dnia 23. b. m. Obecni: Dr. Zbyszewski, A. Aleksandrowicz, A. Bułharyn — Dr. Skałkowski, Dr. Maly — ze strony Redakcyi: Dr. Zgórski — prowadzący pióro: Sekretarz Wicherek. — I. przyjęto według referatu dra Zgórskiego instrukcyą dla

lustratorów okręgowych i wzór protokołu lustracyjnego (ogłaszamy w niniejszym numerze „Związku“). II. Rozdzielono okręg lustracyjny Lwów na dwa okręgi: okręg miejski i okręg zamiejski.— III. Z powodu wyjazdu ze Lwowa złożył mandat członka Wydziału Związku p. Tadeusz Romanowicz. Wydział uchwalił pismem zbiorowém odpowiedzieć na pismo rezygnacyjne i podziękować p. Romonowiczowi za tyluletnią Jego pracę. (Oba pisma umieszczamy poniżéj). — IV. Vorschuss- u. Spar-Verein in Halicz zgłasza się o przystąpienie do Związku. Wydział uchwalił wstrzymać się z merytoryczném załatwieniem téj prośby, dopóki rzeczone Towarzystwo nie zaprowadzi w książkowości i korespondencyi polskiego języka urzędowego — gdyż Wydział Związku, urzęduje wyłącznie po polsku, nie mógłby więc utrzymywać stosunków z instytucyą o niemieckim języka urzędowym. — V. Wydział upoważnił Patrona do wydania kwestyonarza celem zbiérania potrzebnych dat o rozmiarach i sposobie prowadzenia działu wkładkowego przez stowarzyszenia związkowe.

Wybory lustratorów odbędą się wkrótce w okręgach Kraków, Lwów miasto, Lwów, okręg zamiejski i Przemyśl. Z naszéj strony stawiamy następujących kandydatów: dla Krakowa p. Wojciecha Bednarskiego, dyrektora Towarzystwa zaliczkowego i oszczędności „Wzajemna Pomoc“ w Podgórzu; dla Lwowa (miasto) p. Adama Bułharyna, dyrektora Towarzystwa zaliczkowego urzędników pocztowych we Lwowie; dla Lwowa (okręg zamiejski), Dr. Karola Malego, zast. Dyrektora Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie: dla Przemyśla p. Mieczysława Ritterschilda, Dyrektora Towarzystwa zaliczkowego i rolnego w Przemyślu.

P. Tadeusz Romanowicz ustępując z Wydziału Związku nadesłał następujące pismo do Wydziału:

Szanowny Wydziale Związku Stowarzyszeń!

Z powodu przesiedlenia się do Krakowa, zmuszony jestem złożyć obowiązki członka Wydziału. W nadziei, że w nowém miejscu pobytu znajdę sposobność dalszéj pracy na tém tak żyźném polu, przez Szanowny Wydział uprawianém, upraszam sobie na ten wypadek życzliwą radę i pomoc Szanownego Patronatu i Wydziału Związku, i proszę, byście mnie Czcigodni Koledzy zawsze w przyjaźnéj zachowali pamięci.

We Lwowie, dnia 23. grudnia 1881.

Tadeusz Romanowicz.

Na to odpowiedział Wydział, jak następuje:

Wny Tadeusz Romanowicz, poseł miasta Lwowa, redaktor „Reformy“ w Krakowie. Rezygnacyą WPana z godności członka Wydziału Związku przyjął Wydział Związku na posiedzeniu 23. b. m. do wiadomości — i uchwalił zarazem wyrazić WPanu najszczérsze podziękowanie tak za gorliwą długoletnią pracę w sprawach Związku — jak téż za wytrwałe, a skuteczne popiéranie rozwoju stowarzyszeń dzielnem piórem i słowem. Przyjm WPan zapewnienie naszego wysokiego poważania. (Następują podpisy wszystkich członków Wydziału Związku).

Zemsta żydowsko-niemieckiego stowarzyszenia. *Spar- und Credit-Verein in Stanislau* nie przyjął ostatniego numeru „Związku“, lecz zwrócił go z dopiskiem: „wird nicht angenommen!“ — Aj-waj!

Vorschuss- und Spar-Verein in Halicz zwołał Walne Zgromadzenie na 2. lutego b. r. Między innémi sprawami umieszczono na porządku dziennym: zamianę poręki ograniczonéj na nieograniczoną.

Towarzystwo zaliczkowe w Buczaczu, o którem w poprzednim donieśliśmy numerze, że postanowiło likwidować — może się da przy interwencyi Patrona wyratować. Lustrator okręgowy p. J. Urban ze Stanisławowa już rozpoczął w tym kierunku z polecenia Patrona swoją czynność — bliższe szczegóły o tém Towarzystwie podamy w następnym numerze.

Vorschuss-Cassa „Gegenseitige Hilfe“ r. G. m. u. H. w Busku. Pod tą firmą na mocy statutu z 8. września 1881., zarejestrowanego uchwałą c. k. sądu obwodowego w Złoczowie z dnia 3. grudnia 1881. l. 9323. powstało nowe — już trzecie — towarzystwo zaliczkowe w Busku. Towarzystwo to ogłasza, że udziela pożyczek na 7 do 10% stosownie do amortyzacyi tygodniowéj aż do półrocznéj i przyjmuje wkładki na 3 do 9%, stosownie do wypowiedzenia — à vista aż do jednego roku.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1881.

Vorschuss- und Spar-Verein w Haliczu *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: Odsetki z weksli 51·66; odsetki ze skryptów 185·63; za druki 67·22; zwrot kosztów administracyjnych 31·03; prowizya 1·34, razem 336·88. Straty: Odsetki bierne 37·09; administracya 72·89; amortyzacya 4·28; płace. 33·—; inwentarz i koszta założenia 3·32; do funduszu rezerwowego 18·83, czysty zysk 169·47, razem 336·88. *b) Bilans.* Aktywa: kasa 1070·92; pożyczki 4183·84; inwentarz i koszta założenia 340·—; różne 32·56; druki 201·86, razem 5829·18. Pasywa: Udziały 2005·83; wkładki oszczędności 1501·14; fundusz rezerwowy 194·80; odsetki przenośne 52·94; depozyta 905·—; czysty zysk 169·47, razem 5829·18. *c) Obrót kasowy* 21.517·84; liczba członków 133.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski. Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.